

СЕННЯ Ў НУМАРЫ:

● РЫХТУЕМ СЯ
ДА ЎСЕСАЮЗНАГА
СУБОТНІКА ● КАМ-
САМОЛЬСКА Е
ЖЫЩЕ ● У ВНУ-
КРАИНЫ ● СПРА-
ВЫ ПРАФСАЮЗ-
НЫЯ ● КІНАРЭ-
ЦЭНЗІ СТУДЭН-
ТАУ ● ДА ДНЯ ДО-
НАРА

Беларускі Універсітэт

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, МЯСЦКОМА, КАМІТЭТА ҚАМСАМОЛА і ПРАФКОМА
БЕЛАРУСКАГА ОРДЭНА ПРАЦОУНАГА ЧЫРВОНAGА СЦЯГА ДЗЯРЖАУНАГА
УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ У. І. ЛЕНИНА

№ 13 (1011)

ЧАЦВЕР, 19 красавіка 1973 г.

Цана 2 кап.

Год выдання XXXVIII

РАБОТНІКІ ВЫШЭЙ-
ШАЙ і СЯРЭДНЯЙ ШКОЛЫ!
УСЯМЕРНА ПА-
ВЫШАЙЦЕ ЯКАСЦЬ
НАВУЧАННЯ, УДАСКА-
НАЛЬВАЙЦЕ ПАДРЫХ-
ТОУКУ СПЕЦЫЯЛІСТАУ
ДЛЯ НАРОДНАЙ ГАС-
ПАДАРКІ! ВЫХОУВАЙ-
ЦЕ ПАДРАСТАЮЧАЕ ПА-
КАЛЕННЕ У ДУХУ КА-
МУНІСТЫЧНАЙ МАРА-
ЛІ, СВЯДОМЫХ АДНО-
СІН ДА ВУЧОБЫ і ПРА-
ЦЫ!

(З Заклікау ЦК КПСС
да 1 Мая 1973 года).

СВЯТА КАМУНІСТЫЧНАЙ ПРАЦЫ

Больш 10 тысяч студэнтаў, выкладчы-
каў, супрацоўнікаў універсітэта пры-
муть удзел у камуністычным суботні-
ку. Каб найбольш эфектыўна выкары-
стаць гэту вялікую сілу, партком рас-
працаўваў графік работы для ўсіх фа-
культэтатаў.

Студэнты ўжо працаўвалі на заводзе
сантехнарыхтовак, добраўпарадковалі тэ-

рыторыю раёна, наводзілі парадак у
вучэбных карпусах і інтэрнатах.

У дзень усенароднага суботніка энту-
зізм і працаўліцца ўніверсітэцкай мо-
ладзі праявіцца на дзесятках новых
аб'ектаў. У Шчамысліцы і на стадыёне,
на цагельным заводзе і ў будаўнічых
арганізацыях знайдзе прымененне пра-
ца студэнтаў.

М. МАЦЕЙКА.

ВУЧАЦЦА КІРАЎНІКІ

У панядзелак адбылі-
ся чарговыя заняткі кі-
руючага саставу універ-
сітэта. З тлумачэннем па
некаторых пытаннях
працоўнага заканадаў-
ства выступіў выклад-
чык юрыдычнага факуль-
тета Я. М. Ануфрыеў.

Да ведама дэканату,
загадчыкам кафедр і ад-
дзелаў даведзена пісьмо
Міністэрства вышэйшай і
сярэдній спецыяльнай
адукацыі СССР аб уда-
каналенні арганізацыі
пры ёму грамадзян і па-
станова Савета Міністров.

страву БССР аб дадатко-
вых мерах па ўпарацава-
нню службовых камандзіровак.

Аб'яўлена аб пачатку
работы семінара па пры-
мененню сродкаў вылі-
чальнай тэхнікі.

Л. КАРПОВІЧ.

✓ 20 красавіка адкрываецца студэнцкая канферэнцыя,
прысвечаная 10-годдзю СБА

шальную лічбу —
17.464.935 рублёў асвоен-
ных сродкаў. Рукамі студэнтаў БДУ пабудавана
і ўведзена ў эксплуатацію больш 1.100 аб'ектаў
жыллёвага, культурнага і вытворчага прызна-
чэння. На ўсе гэтыя аб'екты затрачана ў 1,5—
2 разы менш часу, чым
прадугледжвалася нормамі Дзяржбуда СССР.

составе атрада на студэнцкай будоўлі і сваімі
рукамі ўзвеў клуб або
школу, зернеклад або
кароўнік, той не можа не
даражыць усім тым, што
створана працай савец-
кага чалавека.

Работа ў СБА вучыць
молодзь умению праца-
ваць на карысць грамад-
ства, садзейнічае выхава-
нню працаўтасці, на-
стойлівасці і упартасці
ў пераадоленні цяжкас-
цей. Для многіх юношоў
і дзяўчат студэнція будаўнічыя атрады станові-
вяцца школай уласнага
росту. Магчымасць пра-
явіць сваю самастой-
насць, прыняць адказнае
рашэнне, неабходнасць
абавязкова выканань-
яго, прычым не заўтара, а
цяпэ, неадкладна, таму
што ад гэтага залежаць
інтарэсы цэлага калектыву людзей, — усе гэ-
тыя перавагі трэцяга се-
мestre загартоўваюць
рабят, дапамагаюць ім
набыць арганізацыйныя
навыкі, выхаваць у сабе
рысы нястомнага працаў-
ніка і байца.

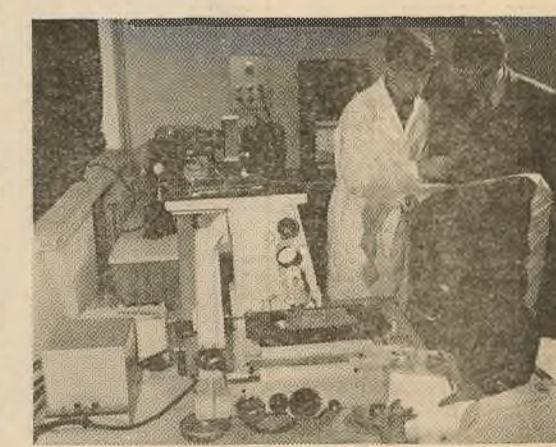
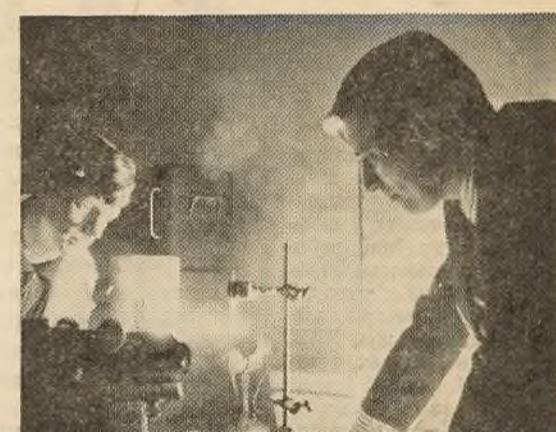
✓ Удзел у студэнцкай
будоўлі расширае круг
гляд студэнтаў і іх
уяўленні аб жыцці
і быце народаў брацкіх
рэспублік, аб вялікай іх
дружбе і супрацоўніцтве

(Працяг на 2-й стар.)

Навукова-даследчы інстытут
прыкладных фізічных праблем
БДУ — першы ў рэспубліцы
інстытут пры вышэйшай наву-
чальнай установе. Створаны
на базе лабараторый фізічнага
профілю універсітэта, ён пера-
тварыўся ў самастойную арга-
нізацыю са сваёй структурой,
напрамкам работы. Інстытут
пойнасцю ўкомплектаван высокакваліфікаўнымі супрацоў-
нікамі, яго лабараторыі забяспечаны
сучасным аbstоляваннем і тэхнікай. Усё гэта дае
магчымасць праводзіць тут
глыбокія тэарэтычныя і прак-
тычныя распрацоўкі, выполні-
ваць заданні Дзяржжаўнага камітэта
Савета Міністраў СССР па навуцы і тэхніцы, а таксама
народнагаспадарчага плана
БССР.

На здымках, якія зрабіў наш
фотакарэспандэнт Д. Прэс, ад-
люстраван працоўны дзень гэ-
тай навуковай установы.

ад'емнай часткай пад-
рыхтоўкі сучаснага спе-
цыялісті. Яна фарміруе
камуністычныя адносіны
да працы, сацыялістыч-
най маёмы, высокую
адказнасць за справы
калектыву і грамадства,
дапамагае праісці пад-
рыхтоўку да будучай
практычнай дзеянасці і
развівае грамадскую ак-
тыўнасць.

На працягу дзесяці
працоўных семестраў
уклад універсітэцкіх сту-
дэнцкіх будаўнічых ат-
радаў у выкананне на-
роднагаспадарчых пла-
наў склаў даволі ўну-

Той, хто пабываў у

● Пры камітэце камса-
мола Днепрапрэснага хіміка-тэхналагічнага ін-
ститута створан штаб па
рабоце з вячэрнікамі. Штаб
павінен стаць ядром усіх
камсамольскіх работ на
вячэрнім факультэце. Для
работы ў ім будуть пры-
значаны работнікі пад-
прыемстваў, што дапаможа
ўмацаванню шэфскіх сувя-
зей камітэта камсамола з
моладдзю завода.

● У Валгаградскім сель-
скагаспадарчым інстытуце
прайшла канферэнцыя па
праграміраванню ўраджаю
сельскагаспадарчых куль-
тур, арганізаваная аддзелом
земляробства і хіміза-
цыі Усесаюзной сельскагас-
падарчай акадэміі і ін-
ститутам.

На канферэнцыі быў
зроблен шэраг навуковых
паведамленняў па праблеме

аптымальнага праграміра-
вання ўраджаю ў розных
зонах краіны, дакладва-
лася аб вопыце атрымання
запланаваных ўраджаю
і г. д.

● Прайшоў традыцыйны XVII дзень пазнай ў Варонежскім дзяржжаўным
універсітэце. Да гэтай па-
дзеі выйшаў спецыяльны
нумар газеты «Варонежскі
універсітэт», на старонках

якога выступілі больш 30
пазнай, тыя, хто пачына-
ў першыя пасэцічныя крокі ў
родным універсітэце.

● Прафесары і выклад-
чыкі кафедр грамадскіх на-
вук Ленінградскага полі-
тэхнічнага і Дрэздэнскага тэхнічнага
універсітэтав пі-
шуць книгу «Рабочы клас і
студэнты». Гэта калек-
тыўная праца — адна з са-
стайных частак дагавору

аб супрацоўніцтве з вну з
сяброўскай сацыялістыч-
най краіны — выйдзе ў
свет у 1974 годзе.

● У Латвійскім дзярж-
жаўным універсітэце ад-
быўся злёт інтарнібау
прыбалтыйскіх вышэйших
навучальных установ, прысвечаны
50-гаддзю ўтварэння СССР. У ім пры-
нялі ўдзел делегацыі ін-
тэрнібау з 20 вну.

у вну

краіны

Камсамольскіе жыццё

СЛАЎНАЕ ДЗЕСЯЦІГОДДЗЕ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.).

у стварэнні матэрыяльна-тэхнічнай базы камунізму. З другога боку, студэнты ў час работы на цаліне або ў Томскай вобласці, у Дагестане або ў Малдзії знаёміца і ўстанаўліваюць контакты са сваімі равеснікамі, абменьваюць волытам работы, наладжуюць з імі перапіску. Усё гэта садзейнічае збліжэнню і ўзбагачэнню нацыянальных культур і дае вялікі выхаваўчы ёфект. Акрамя таго, на прыкладах работы лепшых студэнтаў-будаўнікоў выхаваеца ўсё студэнтства вну. Асаблівую ролю ў гэтым адыгрывае папулярызацыя работы СБА ў насценным і мясцовым друку, правядзенне атэстатаў ўдзельнікаў працоўнага семестра, вечароў працоўнай славы, ушанаванне і ўзнагароджанне ўдзельнікаў студэнцкай будоўлі, афармленне вітрын і стэндаў, якія адлюстроўваюць іх работу.

Добра вядома, як паспяхова сёння працуе ў БДУ школа маладога лектара, якіх высокіх вынікаў дабіліся ўдзельнікі конкурсаў па праблемах грамадскіх навук, гісторыі ВЛКСМ і міжнароднага маладёжнага і студэнцкага руху. Перыяд атраднага жыцця па сваіх сутнасці з'яўляецца толькі прадаўжэннем гэтай работы. Так, напрыклад, за 10 год студэнты-будаўнікі БДУ прачыталі 3.049 лекцый, далі 716 канцэртаў, правялі дзесяткі агітпаходаў, аказалі вялікую дапамогу сельскім школьнам, піонерскім дружынам, вызначыліся ў шэфскай і спартыўнай работе. Мерапрыемствы атрадаў — лекцыи, тутаркі, тэматычныя вечары, дыспуты, «агенцькі», КВЗ, паходы па месцах рэвалюцыйнай, баявой і працоўнай славы і іншыя — аказваюць вялікое выхаваўчее ўздзяенне на мясцове насељніцтва і на саміх студэнтаў. Яны выхаваюць высокія маральныя якасці: беззапаветную любоў да сваёй Радзімы і народа, адданасць справе марксізму-лінізму, вернасць рэвалюцыйнаму традыцыям старэйшых пакаленняў.

Далейшае пашырэнне маштабаў студэнцкага будаўнічага руху, відавочныя эканамічныя вынікі і вялікае выхаваўчее значэнне працоўнага семестра дазваляюць сёння гаворыць аб неабходнасці планавання работы студэнтаў, якое ўжо праводзіцца ў некаторых вну краіны. Гэта будзе студэнцкая пяцігодка, конкретныя планы ўзделу вузавскай моладзі ў выкананні народнагаспадарчых задач. Такі комплексны план дазволіць камсамольскай арганізацыі яшчэ больш узнятую ролю і значэнне будаўнічых атрадаў як адной з прызнаных форм камуністычнага выхавання студэнцкай моладзі.

У. СІЛІН,
намеснік сакратара
камітэта камсамола
БДУ.

ВУЧОБА АКТЫВУ. Ці патрэбна яна? І ці так ужо добра ідуць спрабы з вучобай актыву ў камсамольскіх арганізацыях? Што горш: калі няма націску «зверху» або пачыну «знізу»? Гэтыя і іншыя пытанні ўзнімаў артыкул «Нічога не здарылася» (№ 8 за 15.III.73 г.).

У камітэце камсамола ФПМ пасля сігналу газеты заварушиліся, пачалі шукаць вінаватых, прымаць меры. Артыкул быў аблеркаван на сходзе патока III курса яшчэ 27 сакавіка, быў праведзен семінар камсамольскага актыву факультэта, намечана заслахуць справаўдзычыя групавога актыву на бюро. А як да артыкула аднесліся радавыя камсамольцы, напрыклад, 4-й групы III курса?

— Артыкул?.. Як, быў? А мы і не ведалі...

— Ну, што ж, пачытаем, аблеркую на сходзе.

Сходу давялося чакаць доўга: трэцякурснікі — народ заняты. Але вось камсорт групы В. Позняк яшчэ раз усlyх перачытаў артыкул — і пасыпаліся рэлікі:

— А ад нас што ж патраўшчэ?

— Вучоба актыву... Знаў фармалізм. Хіба ў ёй спраўа?

— Але ж правільна сказана: была б вучоба, не давялося б Ларысе перажываць на пасяджэнні непрыемныя хвіліны.

— А чаму гэта на першую групу так накінулася? Яна ў нас, здаецца, адна з лепшых: і культпаходы робяць, і бібліятэчку хутка сабралі, і колькі яшчэ добрых спраў!

— Ды як вы не разумеце! Група ўзята для прыкладу, што не ўсё добра ідзе

у нашым камсамольскім жыцці. Калі б наш Віктар рабіў справаўдзычу на гэтым пасяджэнні, яму бы таксама давялося чырванець.

— Ну, калі першая група мала актыўна, дык што ж гаварыць аб іншых?

— А ўвогуле, што можна падразуміваць пад актыўнасцю груп?

Гэтае пытанне адрасавана мне. Напэўна, студэнты і самі многа думалі аб гэтым і, напэўна, пераканаліся, што актыўнасць не ў колькасці кульптаходаў і палітінфармацый. Қанешне, гэта па-

В. Мурын, член групавога бюро, — у баявым задоры, у калектывізме.

Але гэтае размова была пасля. А пакуль што я задала трэцякурснікам суперечнае пытанне:

— Як вы лічыце, ваша група вельмі актыўная?

Пэўнага адказу ў гэты дзень пачуць не давялося, хоць у агульнім хоры гласоў раптам прабілася:

— Актыўнасць? У нас як бы два лагеры, дзве групы ў адной. Сабраліся пасля спецыялізацій разам, а расцеліся паасобку: адна група

маўшы: а ці будзе ён на сваім месцы, ці зможа спраўіца з абавязкамі, ці будзе зацікаўлен у сваёй работе і ці здолеет засікавіць іншых, — не, так і ні ў якім выпадку рабіць нельга. І ў камітэце яшчэ раз варта задумашца: ці ёсьць у яго аўтарытэт, ці ёсьць дзелавы, творчы контакт з камсамольцамі?

Калі ўжо размова зайшла аб якасцім выкананні студэнтамі сваіх абавязкаў, я спытала:

— Ці згодны вы са словамі Я. Свірскага (гэта са-

ПРАЦЯГВАЕМ РАЗМОВУ

АКТЫВІСТ ПА ЎЛАСНАЙ АХВОЦЕ ЦІ ВЫМУШАНА?

трэбныя, добрыя спрабы, але ў многіх групах яны праходзяць па інерціі, па здаўна (яшчэ са школьнай партыі) заведзеннай традыцыі. Недастатковая цікаўасць тут відавочная. Вось чаму камсамольцы пазижаюць на сходах, палітінфармаціях, вось чаму схадзіць групай на выстаўку, у музей збіраеца толькі актыў.

Ужо пасля сходу В. Позняк падзяліўся:

— Ведаеце, неяк не атрымліваюцца ў нас ні дыспуты, ні шчырыя размовы. На сходзе накрычыліся, а сапраўдных вынікаў няма, хоць студэнты, здаецца, у нас нядрэнныя. Цяжкі ўка-
заны прычыны такога становішча. Відаць, вучоба актыву ўсё ж патрэбна. Што датычыцца актыўнасці, то яна, пам'ому, не ў колькасці, а ў якасці спраў.

— А яшчэ, — дадае

— у адзін вугал, другая — у другі. І так амаль ва ўсім да гэтага часу...

— Хоць бы камітэт камсамола дапамог!

— А нам нянкі не патрэбны, — у размову ўступае сакратар патока III курса В. Рахманко. — Самі павінны добра падумашаць і прыгыпці да нейкай высновы. Думаець, у камітэце мухлювяць?

— Хіба гэта не справа камітэтчыкаў?

— А чаму мы павінны ча-
каць з мора надвор'я? Па-
трапіен свой пачын.

І яшчэ доўга студэнты спрачаліся. Хто ганьбіў, хто хваліў камітэт камсамола ФПМ, і няўольна ўсе вярталіся да адного: ці тых людзей мы выбіраем на спраўдзычыя выбары? Пачуць аб чалавеку адну дзве добрыя характеристыкі, прагаласаваць, не паду-

кратар камітэта камсамола ФПМ), што без прымушэння, без прыстрашвання ад многіх камсамольцаў іншага не даб'ешся?

Сапраўды, як бы ні была добра паастаўлена вучоба актыву, як бы добра на працаваў камітэт, сапраўдных вынікаў не будзе без ініцыятывы камсамольцаў, без іх зацікаўленасці, што пераходзіць з часам у надзённую патрэбнасць.

Студэнты загудзелі:

— Не, вядома, не згодны!

— Тады прывядзіце, калі ласка, прыклад, калі камсамолец (группа) не толькі актыўна ўдзельнічае ў грамадскіх жыцці, але і прайяўляе сваю ініцыятыву, творыць добрыя спрабы без чыёй-небудзь указкі?

Маўчанне. Напэўна, ніхто не хоча рабіць скараспелых вывадаў. А можа, студэнты

НА ПАВЕРЦЫ — ПАДРЫХТОЎКА ДА ТРЭЦЯГА ПРАЦОЎНАГА

Ф П М

Пройдзе нейкі адрэзак часу, і нашы студэнты падаўць на новабудоўлі краіны. Не кожны жадаючы трапляе ў студэнцкія будаўнічыя атрады. Ужо гэта гаворыць аб вялікім аўтарытэце студэнцкага будаўнічага руху. Бо адносіны да працы з'яўляюцца тым проблемным каменем, калі не на словах, а на справе правяраеца сумленне чалавека. Праца ў атрадзе развівае пачуццё калектывізму, таварыства на падрыхтоўчыя перыяд, выпускаюцца на сацыялістычныя абавязкаў.

На факультэце арганізаваны трох відавочныя, два беларускія і адзін гарадскі СБА. Акрамя таго, сумесна з матфакам створан атрад, які будзе працаўваць у Малдзії. Так што геаграфія нашых будоўляў у гэтым годзе расшырылася.

Цяпер атрады поўнасцю ў камплементаваны, байцы прыйшли медкафедрію, слухаюць лекцыі па тэхніцы бяспекі. На сходах атрадаў прыняты сацыялістычны абавязак атрадаў, падрыхтоўчыя перыяды, вывучаюць тэхніку бяспекі, ствараюцца агітбрыгады, лектарскія і шэфскія групы. І ад таго, як выкарыстае атрад гэты перыяд, залежыць поспех у далейшым, не-пасрэдна на месцы працы.

А. САВОЙТАН.

Гістфак

На нашым факультэце сферміравана пяць студэнцкіх будаўнічых атрадаў: імя К. Арлоўскага (Томская вобл.), «Вікторыя-73» (Уральская вобл.), «Спадарожнік-73» (Мінская вобл.), малдаўскі СБА і гарадскі СБА.

У гэтым годзе, у парадунні з мінулым, павялічылася колькасць байцаў. Прымуць удзел у працоўным семестры 200 чалавек. Змянілася дыслакацыя атрадаў. Упершыню нашы студэнты выедуць у Томскую вобласць і ў Малдзіскую ССР.

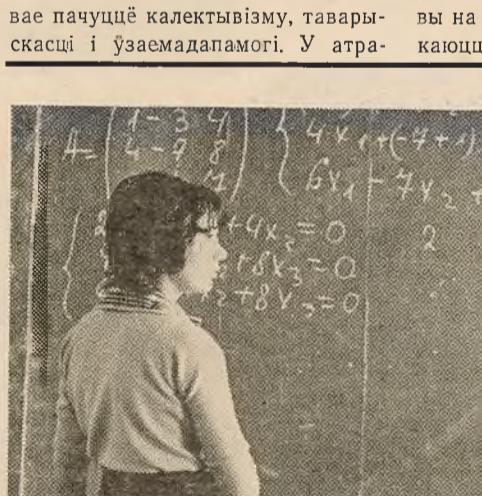
Вялікае значэнне для кожнага байца і атрадаў у цэлым мае падрыхтоўчы перыяд. У гэты час байцы праходзяць медыцынскі агляд, вывучаюць тэхніку бяспекі, ствараюцца агітбрыгады, лектарскія і шэфскія групы. І ад таго, як выкарыстае атрад гэты перыяд, залежыць поспех у далейшым, не-пасрэдна на месцы працы.

А. САВОЙТАН.

Матфак

У працоўным семестры-73 прымуць удзел 225 студэнтаў-матэматыкаў. На факультэце сферміравана пяць атрадаў. СБА «Эўрыка» будзе працаўваць на цаліне, «Спадчына» — у Крупскім раёне на меліярацыі. На цагельны завод у Крупскім раёне выедзе атрад «Аптыміст», у Мінскую вобласць — СБА «Лазурны». У Малдзії на сельскагаспадарчых работах пройдзе працоўны семестр зводнага атрада «Касцяпя». У саставе іншых атрадаў матэматыкі будуть працаўваць у ГДР і Балгары.

Цяпер цаліны і малдаўскі СБА ўжо прайшли медагляд, на чарзе — беларускія. Хутка пачнеца прафесійная падрыхтоўка атрадаў.

На здымках: практычныя заняткі па вышэйшай алгебры ў студэнтаў I курса факультэта прыкладнай матэматыкі. Ля дошкі Наташа Грэнчанка.

Фота Д. Чаховіча.

СТУДЭНЦКАЕ ПІСЬМО

праўленне гэтых недахопаў. Варта накіраваць у аўдиторыі частку студэнтаў, што будуть працаўваць

Практычныя заняткі па скульптуры Старожытнай Грэцыі у студэнтаў I курса гістфака. На пытанні выкладчыка М. І. Мініцкага адказвае Аня Клішэвіч.

Фота Д. Чаховіча.

ПРАФСАЮЗНЫЯ СПРАВЫ

Ва ўніверсітэце праходзіць агліяд-конкурс на лепшы студэнцкі інтэрнат, лепшы факультэт і лепшы пакой па арганізаціі быту і адпачынку студэнта.

У палажэнні вызначаны мэта і задачы агліяду-конкурсу:

удзел студэнцкіх інтэрнату БДУ ва ўсесаюзным атлядзе-конкурсе; актыўнае правядзенне палітыка-выхаваўчай работы студсавета і інтэрнату, прафбюро факультета і прафгрупамі; паляпшэнне санітарнага стану пакоя і бытавых памяшканняў; паляпшэнне

жыллёва-бытавых умоў і арганізаціі самаабслугоўвання, выхаванне ў студэнтаў пачуцця беражлівых адносін да сацыялістычнай маёмаці; паляпшэнне работы жыллёва-бытавых камісій прафбюро, камітэтаў камсамола факультетаў; арганізація актыўнага адпачынку студэнтаў; развіццё ў студэнтаў ініцыятывы і самастойнасці, выхаванне пачуцця адказнасці за даручаную справу, клопату аб калектыве, высокай культуры паводзін.

Агліяд-конкурс працягнется да 1 студзеня 1974 года ў 2 этапы:

I этап — з 1 студзеня 1973 года па 1 чэрвеня 1973 года;

II этап — з 1 чэрвеня 1973 года па 1 студзеня 1974 года.

Адказнасць за выкананне ўмоў агліяду-конкурсу ўскладзена на дэканаў факультетаў, камандантай інтэрнату, студэнцкай саветы інтэрнату, прафбюро і камітэты камсамола факультетаў, стараст пакояў.

Пераможцы вызначаюцца асобна сярод: студэнцкіх інтэрнату, паверхі кожнага інтэрнату, пакояў кожнага інтэрнату, факультетаў універсітэта.

Выпрацаваны ўмовы і пазіцыі, па якіх налічваюцца конкурсныя балы.

Пераможцы агліяду-конкурсу на кожным этапе ўзнагароджаюцца пераходным Ганаровым сяягам прафкома. Студсаветы інтэрнату за першыя месцы ўзнагароджаюцца Ганаровым траматамі, за другія і трэція — граматамі. Студсаветы і аблуслоўнікоў персаналу, чые інтэрнаты па выніках этапаў занялі першас, другое і трэцяе месцы, ўзнагароджаюцца грамадскімі прэміямі:

за I месца — 300 руб.
за II месца — 200 руб.
за III месца — 100 руб.

Пераможцы сярод факультетаў, заняўшыя першое месца ў двух этапах, узнагароджаюцца Ганаровай граматай прафкома БДУ, а заняўшыя II і III месцы — граматамі.

Лепшыя пакоі інтэрнату па выніках кожнага месяца ўзнагароджаюцца студсаветамі пераходнымі прызірамі, а таксама ім прысвойваецца званне «Пакой узорнага быту». Для тых студэнтаў, чые пакоі пастаянна знаходзяцца ва ўзорным парадку, прадугледжана ўзнагароджанне траматамі грамадскіх арганізацый і пущукамі ўдзельнікамі адпачынку.

Прапануюць выдавецтвы

У гэтым годзе, каб даць магчымасць большай колькасці людзей азнаёміцца з тэматычнымі планамі і палепшыць практыку заказу літаратуры, выдавецтвы значна раней прадстаўляюць для прагляду свае тэматычныя планы.

У бібліятэку БДУ ўжо паступіў тэматычны план выдавецтва «Мысль».

Запрашаем адказных за камплектаванне фонду бібліятэкі БДУ і кафедральных бібліятэк азнаёміцца з планам і заказаць літаратуру ў аддзеле камплектавання (п. 321).

Л. ЗРУБОВІЧ.

ХТО БУДЕ ЛЕПШЫМ?

КЛОПАТЫ ВУЧЭБНА-ВЫТВОРЧАЙ

Пульс жыцця вну адчуваецца ў студэнцкіх аўдыторыях. Іменна тут рашаюцца галоўныя задачы, іменна на іх павінна быць сканцэнтравана ўвага грамадскіх арганізацый. Гэта вельмі важна для вучэбна-вытворчых камісій факультетаў, закліканых аказаць конкретную дапамогу рэктарату, дэканатам, кафедрам у лепшай арганізацыі вучэбнага працэсу, у выхаванні студэнтаў у духу свядомых адносін да вучобы. Усе іх мерапрыемствы і спрэвы павінны знаходзіцца сваё адметнае пераламленне ў студэнцкай масе.

У навучальным працэсе няма і не павінна быць дробязей. Штодзённая падрыхтоўка да заняціяў, абавязковое наведванне лекцый, семінарскіх і практычных, падтрыманне правіл вучэбнай дысцыпліны — усё гэта з'яўляецца абавязковым для кожнага студэнта. І вучэбна-вытворчыя камісіі праводзяць ўсіх групах, прысвечаныя пытанням паспяховасці, вучэбнай дысцыпліны. Яны ж клапоцяцца аб дапамозе адсточным. Вялікая ўвага ўдзяляецца пытанням навуковай работы студэнтаў. Так, з мэтай папулярызацыі СНТ на гісторычным факультэце была праведзена сустэреч студэнтаў I курса з лаўрэатамі IV Усесаюзнага конкурсу студэнцкіх навуковых работ па праблемах грамадскіх навук (на факультэце 4 лаўрэаты і 9 дыпломантаў конкурсу).

Заслугоўвае ўвагі волыт вучэбна-вытворчых камісій гісторычнага, хімічнага і фізічнага факультетаў, дзе праводзіцца вялікая і цікавая работа. У кастрычніку 1972 года камісіі падвялі вынікі агульнауніверсітэцкага агліяду-конкурсу на лепшую вучэбную

группу, прысвечанага 50-годдзю ўтварэння СССР. Вынікі паказалі реальна становішча спраў на гэтых факультетах і з'явілісь своеасаблівым стыムулам для далейшага паляпшэння паспеховасці, актыўнасці і грамадской работы кожнага студэнта. У практицы работы гэтых камісій шмат увагі ўдзяляецца нагляднай агітацыі. Яны афармляюць бюлетэні, у якіх асвяляюць сябе свае спрэвы. Іменна тут можна прачытаць прэзвішчы студэнтаў, якія давіаюцца вялікіх поспехаў у вучобе і навуковай работе, тут жа выводзяцца на чистую воду злонія паспехальнікі дысцыпліны, адсточныя ў вучобе. У час сесій гэтыя бюлетэні становяцца лютстрам кожнай вучэбнай групі.

Недахоп некаторых вучэбна-вытворчых камісій і ў тым, што сваю работу яны вядуць несістэмнай, без шырокай апоры на студэнцкі актыў.

Неабходна смялей і шырэй выкарыстоўваць магчымасці, якія ёсць у нашым універсітэце, па падрыхтоўцы спецыялісту з сапраўды універсітэцкай адукцыяй.

Вучэбна-вытворчыя камісіі вядуць ў чеснім узаемадзеянні з камсамольскімі акадэмсектарамі. Заслугоўвае ўвагі прыклад хімічнага факультета, дзе створана агульная акадэмкамісія з прадстаўнікоў дэканата, прафбюро, камітэта камсамола.

Але разам са становічым

ІНТЕРНАТ № 7 па вуліцы Кастрычніцкай — самы новы

з усіх інтэрнатоў БДУ.

І ўмовы жыцця ў ім самыя лепшыя.

Але па выніках спаборніцтва ён займае апошнія месцы...

Няма ўтульнасці, той неабходнай умовы, без якой і дом не дадзе.

А сама галоўнае, няма юлісціву.

У чым жа справа? Можа жывуць тут раунадушныя людзі?

Спрабуючы разабрацца, мы гутарылі з тымі, хто жыве ў інтэрнаце № 7.

Пяцікурснікі (у большасці фізікі) ліцаць, што імкненне аб'яднаць усіх, хто жыве тут, — глупства.

Ды і сістэма «блокаў» — перашкода гэтаму. І наогул асабіста ім «напляваць» на тое, што робіцца вакол. Мы нікога не чаляем, нас таксама — вось і добра.

Большасць жа студэнтаў далёка не так абыякавы да інтэрнатскага жыцця.

Іх цягне да суседзяў, на вечары, што калі-нікадлі бываюць у актавай зале.

Але і яны ўсе ў адзін голас сцвярджаюць, што існуе так званая праблема «блокаў»: кожны два пакоі — свая краіна, і за яе мяжу выходитці нікому не хочацца. Вось і атрымліваеца: нікто нікога не ведае, кожны жыве сам па сабе.

Планавацца і задум у нас было многа, — расказвае Мікалай.

Добра

У ЧЫМ КОРАНЬ ЗЛА?

паверхах вельмі цяжка ўсё бачыць, прадбачыць і арганізацца.

Што ж такое студсавет інтэрната № 7?

Выбираўся ён у канцы кастрычніка мінулага года на сходзе, дзе не прысутнічала і паловы жыхараў інтэрната. Кіраваліся ўзгорнымі прынцыпамі: менш людей — больш спрэвы, таму ў састаў студсавета ўвайшло 18 чалавек. Старшыней выбраўся Мікалай Карнейчук, студэнта фізфака.

Планавацца і задум у нас было многа, — расказвае Мікалай.

Добра

працавалі жылбыткамісія (старшыня Дзякаў), кульмасавая камісія (старшыня Патоцкай). А потым працавацца задор і жаданне працавацца.

Пашырэшнікі не хапае.

А па другое, розныя ака-

лічнасці перашкаджаюць:

хацелі санбядетэн зра-

біць — рамкі не было, а

у сталяра не хапала матэ-

рыялау. Мы і ў дэканат

звярталіся, і ў камітэта

камсамола. У рэдкалегіі

газеты ўсяго два чалавекі.

Ды і дзе іх возвемеш!

На паверхах брудна?

Ды не можа ж студсавет

там сядзець ці сам пры-

біраць. Выбіралі сантрой-

кі, ды яны развіліся

хутка. І з парадкам са-

чиць мы не ў сілах. Апе-

ратыўны атрад складаецца

усяго з 14 чалавек. Мы

зноў жа пачынаць студсав-

ету.

Студэнцкое самакірава-

нне — спрэва добрая.

Але здзяйсніць яго павінны толькі захопленыя,

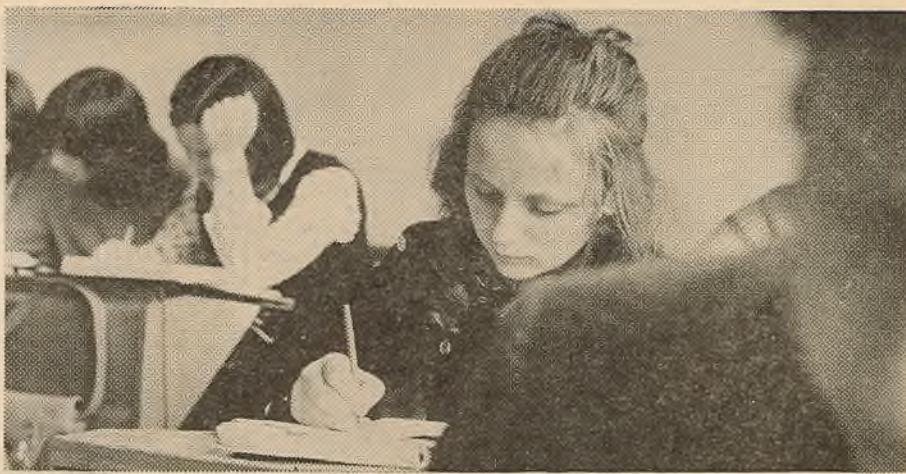
адданыя спрэве людзі.

Л. ПЕРАСЫПКІНА.

Ідуць практичныя заняткі па асновах этнографіі ў студэнтаў першага курса гісторычнага аддзялення. Праводзіць іх кандыдат гісторычных навук М. Ф. ПІЛІПЕНКА.

Фота Д. ЧАХОВІЧА.

РЭЦЭНЗІРУЮЦЬ СТУДЭНТЫ

ПА СЛЯДАХ НАШИХ ВЫСТУПЛЕНИЯ

«ЯК ТУТ БЫЦЬ?»

Пад такім загалоукам у № 9 газеты ад 22 сакавіка 1973 г. апублікаван артыкул, у якім былі выказаны заувагі аб арганізацыі работы студэнцкай чытальнай залы. Артыкул аблеркаван у калектыве бібліятэкі. У адказе, прысланым у рэдакцыю, гаворыцца:

«У сувязі з хуткім ростам фондаў бібліятэкі учвіверсітэта, значным павелічэннем колыкасці на-ведвалінікаў чытальных залаў узімка неабходнасць дыферэнцыраванага абслугоўвання чытачоў. Да лютага 1973 года з аднаго дапаможнага фонду чытальнай залы абслугоўваліся студэнты ўсіх факультэтаў дзённай, вячэрній і завочнай форм навучання. Рэарганизацыя ў сістэме абслугоўвання зроблена без выкарыстання дадатковай плошчы. Студэнцкая чытальня зала раздзялілася на дзве: зала гуманітарных і грамадскіх навук і зала прыродазнаўчых навук. Літаратура дапаможнага фонду перамешчана непасрэдна ў залы, а памяшканні дапаможнага фонду выдаліся пад вучэбны абанемент.

У чытальных залах доступ да кніжнага фонду адкрыты. Чытак самастойна або пры дапамозе дзяяжурнага бібліятэкара можа выбраць патрэбную літаратуру. І, натуранльна, з партфелямі і сумкамі ў чытальных залах уваходзіць забаронена. Па распартажэнню рэктарат па партфелі і сумкі прымаюць у гардэроб. Спачатку былі выпадкі адмовы прынесьці рэчы на захаванне. Цяпер работа гардэроба наладжана, і таму просьба да ўсіх чытак не кідаць свае рэчы (партфелі, сумкі, верхніе адзенне) у вестыбюлі бібліятэки.

Цяпер абы месцах. У кожнай з чытальных залаў іх вызначаная колыкасць. Усе месцы строга пранумараваны. Прыйдуць на чытальню студэнты прад'яўляючы свой беліт чытак і атрымліваючы пумар месца і кантрольны лісток. Уведзена гэта для падтрымання парадку ў зале, каб не было лішняга хаджэння, шуму.

У суроўыя гады грамадзянскай і Вялікай Айчыннай войнай Савецкая Армія, якая абліпалася на усебародную дапамогу, стала не-

нарадзілася думка прайсці за гэтymi дзецимі праз усе дзесяць год іх школьнага жыцця, прасачыць лёсы, станаўленне харектараў, зразумець, чаму яны стануць іменем танім, а не іншым. У фільме увайшли кадры як з той першай стужкі, так і з дзвюх наступных, налік рабты былі ў другім і сёмым класах.

Намер, трэба сказаць, упаўне ўдаўся. У фільме нямала лёсаў, прасочаных з рознай паўнотай, але ўсе яны сведчыць аб тым, што прыём, які выкарысталі аўтары, дазволіў ім лепш зразумець, дзе ж крывацца вы-

пынку, на прагулцы, у дзень 8 Сакавіка, пасля выпускнога балю—у многіх эпізодах, дзе сума індывідуальнасцей выступае як калектыв. Другая справа, што твару гэта га калектыву не хапае многіх важных рыс. Хацела ся б паслухачыць дыспут, спречку, убачыць канфлікт (іх, канешне ж, хапала ў жыцці класа), якія ярчэ висветлілі б пазыцыі, больш сказаці б аб атмасфери духоўнага і інтэлектуальнага жыцця. Але падобныя недахопы, відаць, непазбежны ў дакументальным кіно, налік немагчыма ўсё прадугледзець, «перайграць» той ці

абыякавасць да свайго дзяйшага лёсу. Не проста абстаяць справы і з важкім класом Сярожай Міленцьевым, і з рабтамі, якія ўжо пакінулі школу,— Сашай Паляковым і Жэнай Юстусам.

Можны персанаж у тых выпадках намячае туго іншую праблему, у цэлым даказаючы думку аб значэнні школы, бацькоў, усіх аружуючых у выхаванні чалавечых асобы. Іменна асобы. Гэты момант трэба падкрэсліць спецыяльна, таму што ўвагу аўтараў прыцягвае ў проста школьнікі, а харктар.

Сяргея Міленцьеву, яго будучае не выклікае сумненя, ён заўсёды знойдзе сябе, таму што зараз з'яўляецца яркай індывідуальнасцю.

Мабыць таму, што аўтары галоўнай свайгі задачай ставілі даследаванне харектараў, неяк аслаблена выступае грамадска-сацыяльная значнасць фільма. Былі захранутыя многія бацькі школьнага жыцця, якія цікавіць нас не толькі ў сувязі з данымі класамі. Але толькі у гледача ўзнікае неабходнасць разабрацца глыбай у прыродзе той ці іншай з'яві, які фільм прапануе.

Не поўнасцю выкарыстаны таксама і магчымасці дыктарскага тэксту. Ён ідзе за кадрам, каменціруе яго, і толькі здрэндзі праглядвае спраба абагульніць, прапанізуваць тое, што паказаўца.

У цэлым жа фільм выходзіць за межы звычайных не толькі арыгінальнасцю задумы, але і прыкметамі маствацісці. І яшчэ, думам, можны глядзіць будзе здзячны яго стваральнік за тое адчуванне вернутага дзяяцінства, якое прыходзіць у час прагляду.

Але фільм гэты не мае канца. Яго герой ўжо працуе, вучыцца ў вну. І кінадокументалісты не зброяюць развітвацца з імі. Што чакае іх у далейшым, куды павядзіць жыццёвай дарога, ад гэтым мы дадаёмся з будучай кінастужкі. Першыя кадры якой ужо здымаюцца.

А. КУХАРЧУК.

ЯШЧЭ РАЗ ПРА ШКОЛУ

токі той маладой і своеасаблівай ракі, якая завецца чалавечай асобы. З гэтага пункту гледжання кінакарціні ўяўляе унікальны матэрыял для педагогаў, выхавацеляў, бацькоў — усіх, хто мае дачыненне да выхавання падрастаючага пакалення. Бо ён дазваляе ўжо зарас зазірнуць у будучыя, хто толькі робіць свае першыя крокі па школьнай сцежцы, прадугледзець на гэтым шляху будучыя перашкоды, улічыць магчымыя памылкі і промахі.

Аўтары стварылі партрэт цэлай групы людзей. Гэты кінапартрэт нараджаеца ў кадрах, якія паказваюць клас у час урока, на пера-

іншы эпізод. Намеранасці ж пастаноўкі тых ці іншых сцэн аўтары фільма стараліся, па магчымасці, пазбегнуць. Таму вунчі паводзяць сябе ў кадры настолькі непасрэдна, што здаецца, быццам убачае знята скрытай камерай.

У пачатку фільма дырэнтар школы гаворыць, што клас па ўсіх прыкметах чакаўся ўзорным. На самай жа спрабе ўсё аказаўся больш складаным. Ніхто не можа толкам растлумачыць, чаму белагаловы, да пытлівіх хлапчук, якім быў Андрэй Лапушанскі ў першых класах, у дзесятых будзе руандушна перабіраць будучыя професіі, дэманструючы паўнайшую

семнаццігадовыя? Наколькі дарослыя яны на парозе самастойнага жыцця? З якім запасам духовных, маральних, інтэлектуальных каштоўнасцей пакідаюць школу?

Яны розныя. З ужо знойдзенай мэтай жыцця і ўсвядмленнем свайго становішча і балансуючы на вяршыні піраміды, якая складзена з сумненняў, няупэчненасці, няўстойлівасці. Такая ўвага рэжысёра мае глыбокі падтэкт: горш за ўсё, даказвае фільм, спрабы якраз з тымі падлеткамі, жаданні, погляды, прынцыпы якіх не маюць пастаяннасці, цвёрдасці. І наадварот, нягледзячы на ўсю супярэчнасць, напрыклад,

РАКАВАЯ СЕКУНДА

Бяспека дарожнага руху... Гэта то, што хвалюе зараз буйнейшых вучоноў, гэта актуальнейшая праблема, якую спрабуюць вырашыць у Москве і Варшаве, у Парыжы і Лондане, у Нью-Ёрку і Рыме... Пытанням бяспекі руху аddyаюць вялікую ўвагу наш друк, рэдакторы, тэлебачанне і кіно.

Нядайна на ўсесаюзным экране выпушчаны каротка-метражны фільм «Секунда», які здымалі беларускія кінематографісты А. Ігішаў і А. Колас.

Першым пачаць размову аб гэтай карціне, хацецца б сказаць некалькі слоў аб яе назве. Першапачаткова, калі сцэнарыст Яшчэлянка быў на рэжысёровскім стадіёне, ён меў загаловак «Увага, светафор». Так прапанаваўся назаўца гэтую стужку.

Потым пачаліся здымкі. Два месцы дзяяжурны ў гарадской аўтапарції члены здымачнай групы. Разам з супрацоўнікамі міліцыі яны выезджали на

месцы здарэння, прысутнічалі на разводах пастоў, на зіралі за работай інспектараў дарожнага нагляду. І вось у гэты час рэжысёр Алена Колас звярнула ўвагу на адну акалічнасць, якая прысутнічала літаральна ўсюдзе, дзе спраба датычала парушэння дарожнай дысцыпліны.

Рэжысёр, я спяхаўся... У мяне кожная секунда на разводах пастоў, на зіралі за работай інспектараў дарожнага нагляду. І вось у гэты час дзяйшы ўзімку... — даказваў вырашыць вырашыць вырашыць

...Пастарайцеся ўспомніць, за які час да наезду вы зауважылі небяспеку? — можна было чуць ужо ў следчым аддзяленні.

...Нам вельмі важна ведаць, — гаварыць чалавек у міліцейскай форме, — ці мелася тэхнічна магчымасць прадухліць няшчасце. Ці дастатковая для гэтага

было адлегласці, часу. Таму што нават секунда тут можа мець рашаюче значэнне...

«Секунда» — вось яна, самая падыходзячая назва для фільма. Іменна яе, секунду, эканоміць вадзіцелі і пешаходы, іменна яе іншы раз не хапае для прадухілення бяды.

Секунда — і ўстаюць на дыбы ў жалезнім грукаце машыны...

Секунда — і абарвалася чыёсці жыццё...

Роля секунды ў руху сучаснай гарадской вуліцы — вось асноўная думка, якую праводзяць аўтары фільма. Гукі працаючага секундамера супрадажаюць першыя кадры стужкі. Гледачы-мінчане беспамылкова пазнаюць знаёмыя месцы, дамы, вуліцы.

«І жыццё добрае, і жыццё добра!» — напісаны на тварах пракохных. Яркае сонца бліскне на праходзячых машынах... І раптам у вясёлы шум вуліцы умеш-

ваюцца жудасныя, усё нарастаючыя гукі сірэны... Дзесяць здарылася бяды.

...Перад гледачамі галерэя маладых, жыццярадасных твараў: дзяўчына... малады бацька... Яны ўжо не вернуцца ў свае сем'і.

...Навучэнка Ніна Атэцкая. Дзяўчына не толькі дзвягаецца год, а гадзіннік адлічвае апошнія секунды яе жыцця.

Ідзе следства, высвятляючы прычыны няшчасці. Рашаецца пытанне: была ці не была магчымасць у вадзіцеля пазбегнуць наезду? Выступаючы сведкі, праводзяцца эксперыменты... Пройдзе некі час, і следчы зробіць заключэнне: у дзесяніх вадзіцелях меўся састаў злачынства: меры па прадухіленню наезду ён прыняў нясвоесасова. Але разам з тым следчы адзначыць і неасцярожнасць пашырэшай, якая, не ўпэўніўшыся ў бяспекы, кінула пералягаць вуліцу...

У гэтым фільме няма ар-

ыстыту. У развіціі сапраўдных падзеяў на мінскіх вуліцах прымаюць удзел пешаходы, вадзіцелі, сведкі здаўненія, работнікі міліцыі. Ніводаі з эпізодаў не рыхтаваюць спецыяльна, не «разыгryваюць». Усе здымкі зроблены з натуры. Дзяўчынчыкі гэтamu кадры фільма з'яўляюцца рэпартажамі прападаўніцтва.

Фільм указывае на вялікую адказнасць пешахода за бяспеку дарожнага руху. І, гаворачы словамі супрацоўнікаў міліцыі, сцвярджае: «Так, мы строгі і прыдзірлівыя за кожную секунду, за кожны метр... Тому што не хочам, каб сэкамонленая частачка часу ці адрэзак шляху сталі апошнім у вашым жыцці».

Кінастужка «Секунда» атрымала першую ўсесаюзную катэгорыю. Зараз яна дэманструеца ў многіх кінатэатрах нашай сталіцы.

Р. АУРАМЕНКА,
Інструктар ДАІ УУС
Мінгарвыканкома.

ДА ДНЯ ДОНАРА
бядзе незнаёмаму чалавену.
Іх удзел у донарскім руху
сведчыць аб любві да Радзімы, да свайго народа.

У нашай краіне праблему донарства рашаюць зыходзячы з прынцыпу — мансіум карысці хворому і ніжнай шкоды донару. Нам заўсёды трэба памяць, што мільёны капеле крыва, аддадзенай донарам, утвараюць невычэрпную кіненніцу жыцця.

Б. ОСІПАУ,
дацэнт, старшыня
таварыства Чырвонага
Крыжа біяфана.

Рэдактар
А